

Uniós Tanulás

Automatizált Kiviteli Rendszer (AES) – 1. Fázis

A tanfolyam tanulságai

Ez az elektronikus tananyag végigvezeti Önt az **Automatizált kiviteli rendszer (AES) 1. fázisán**, amelynek célja az **exportálni kívánt** uniós árukra és az **újrakivinni** kívánt nem uniós árukra vonatkozó **kiviteli és kiléptetési alakiságok** elvégzésének **automatizálása**, amely közös, nemzeti és külső tartományokra terjed ki. A rendszer előnyeire és hatására is összpontosít a kapcsolódó eljárások tekintetében.

Ez a tanfolyam a kivitellel és újrakivitellel foglalkozó **gazdálkodóknak**, valamint a **kiviteli és kiléptetési** alakiságok elvégzéséhez az AES-t használó **vámisztviselőknek** szól.

A jelen dokumentumban röviden és érthetően összefoglaljuk a tanfolyam által átadni kívánt legfontosabb információkat.

1 Bevezetés

1.1 Tanulási Célok

A tananyag végére képes lesz:

- Leírni **különböző forgatókönyveket**, amelyek során az áruk elhagyják az Unió vámterületét.
- Ismertetni az **AES funkcióit**.
- Alkalmazni a **kiviteli és kiléptetési alakiságokat** az AES-en belül.
- Ismertetni a kiviteli eljárás **különleges eseteit**.
- Másoknak is elmagyarázni az AES **előnyeit**.

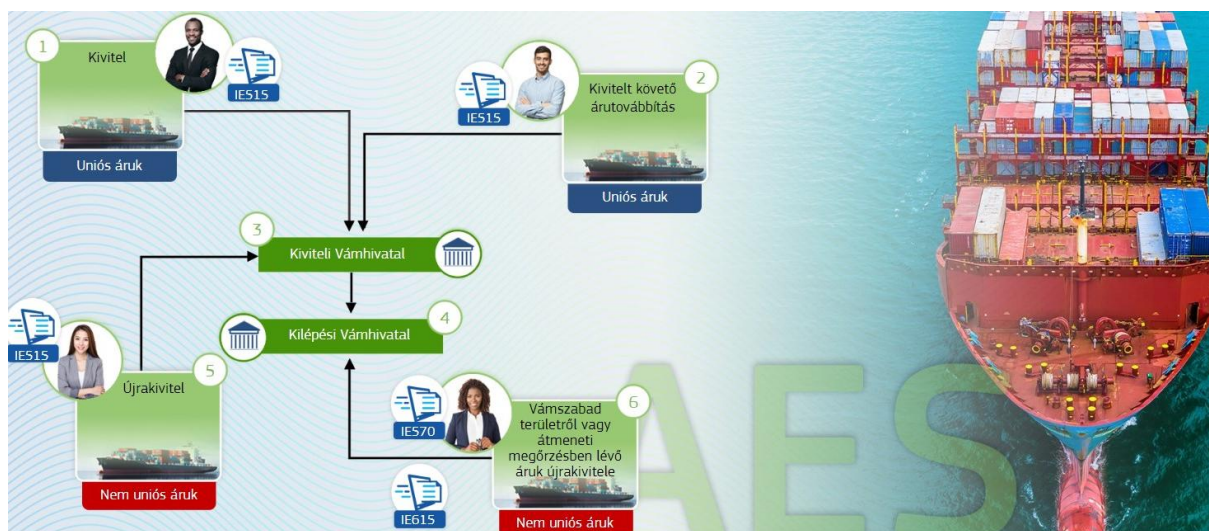
1.2 Tudta?

Az **automatizált kiviteli rendszer (AES) 1. fázisa elektronikus** úton kezeli a kivitelt és a vámhatóságok és a gazdálkodók által elvégzett **kiléptetési alakiságokat**, amikor az áruk **elhagyják** az Unió vámterületét. Ez kiviteli árunyilatkozat, **újrakiviteli árunyilatkozat**, **kilépési gyűjtő árunyilatkozat** vagy **újrakiviteli értesítés** révén történhet meg.

2 Jogalap

2.1 Az Európai Unió Vámterületéről Kivitt Áruk

Ezeken a módokon hagyhatják el az áruk az Unió vámterületét.

Kivitel

Kivitelnek azt a két lépésből álló eljárást nevezzük, amikor **uniós árukat visznek ki** uniós vámterületről. A gazdálkodók a **kiviteli árunyilatkozat (IES15)** benyújtásával a vámhatósághoz jelentik be az árukat kiviteltre. A kiviteli eljárás magában foglalja valamennyi kiviteli és kiléptetési **alakiság** alkalmazását, beleértve a tiltások és korlátozások alkalmazását is.

UVK, 271. cikk és 274. cikk; FJA, 245. cikk, B. melléklet, VA

Kivitel követő árutovábbítás

Amikor a **kiviteli** műveletet (belső vagy külső) **árutovábbítási eljárás követi**, az AES rendszer kapcsolódik az **NCTS**-hez. A kivitel követő árutovábbításra akkor kerül sor, ha legalább egy kiviteli MRN-re hivatkoznak az árutovábbítási nyilatkozat **Előző dokumentumadat-csoportjában**.

Uniói Vámkódex, a 159. cikk (3) bekezdése, FJA, a 189. cikk (4) bekezdése, VA, a 329. cikk (5) és (6) bekezdése, valamint a (7) bekezdés a) pontja

Újrakivitel

Újrakivitelnek nevezzük azt a két lépésből álló eljárást, amely során olyan **nem uniós árukat visznek az uniós vámterületre kívülre**, amelyeket egyszer már uniós vámterületre hoztak, és azok **ugyanazzal a vámjogi státusszal** ismét elhagyják a vámterületet.

Az áruk vámeljárással alá vonására vonatkozó rendelkezések az újrakiviteli árunyilatkozatra **is vonatkoznak**. Azonban:

- ✓ nem uniós árukra vonatkozik;
- ✓ nem számít vámeljárással, hanem mindig egy másik vámeljárással (különleges eljárás) részét képezi.

UVK, 158–195. cikk és 270. cikk

Vámszabad területről vagy átmeneti megőrzésben lévő áruk újrakivitele

Az **átmeneti megőrzés** alatt álló vagy **vámszabad területen** lévő nem uniós áruk újrakiviteléhez be kell mutatni egy **kilépési gyűjtő vám-árunyilatkozatot (EXS)** (IE615).

Bizonyos feltételek mellett a kilépési gyűjtő vám-árunyilatkozat benyújtásának kötelezettsége alóli felmentés esetén **újrakiviteli értesítés (REN)** (IE570) használható.

UVK, 271. cikk és 274. cikk; FJA, 245. cikk, B. melléklet, VA

2.2 Indulás Előtti Árunyilatkozat Benyújtása

Indulás előtti árunyilatkozat

Az Unió vámterületéről való kiszállításra szánt árukról azt megelőzően, hogy azokat az Unió vámterületéről kivinnék, meghatározott határidőn belül **indulás előtti árunyilatkozatot** kell benyújtani az illetékes vámhivatalhoz.

Az indulás előtti árunyilatkozat a következő formák valamelyikében nyújtható be:

- a) vám-árunyilatkozat;
- b) újrakiviteli árunyilatkozat vagy
- c) kilépési gyűjtő árunyilatkozat.

Az indulás előtti árunyilatkozatnak tartalmaznia a biztonsági és védelmi célú kockázatelemzéshez szükséges **adatokat**.

UVK, 263., 270. cikk és 271. cikk

Vám-árunyilatkozat

Amikor az **uniós árukat kiviszik** az Unió vámterületéről és **kiviteli eljárás alá vonják, kiviteli árunyilatkozatot** kell benyújtani a kiviteli vámhivatalnak, amely tartalmazza az áruk kiviteli eljárás alá vonásához szükséges adatokat.

UVK, 162–269. cikk; az FJA B. melléklete, VA

Újrakiviteli árunyilatkozat

Az Unió vámterületéről való kiszállításra szánt **nem uniós árura** az illetékes vámhivatalnak **újrakiviteli árunyilatkozatot** kell benyújtani.

UVK, 270. cikk; az FJA B. melléklete, VA

Kilépési gyűjtő árunyilatkozat (EXS)

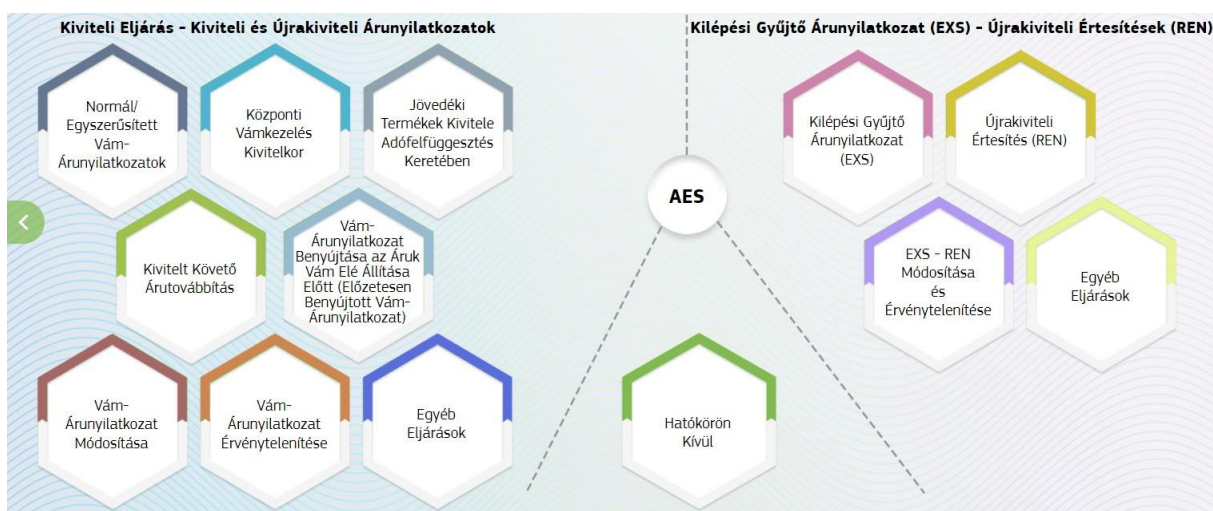
Amennyiben az árukat az Unió vámterületéről való kiszállításra szánják, és indulás előtti árunyilatkozatként nem nyújtanak be vám-árunyilatkozatot vagy újrakiviteli árunyilatkozatot, **kilépési gyűjtő árunyilatkozatot** kell a kilépési vámhivatalnál benyújtani.

UVK, 271. cikk

3 A rendszer

3.1 AES 1.0. Fázis, Alkalmazási Kör

Az automatizált kiviteli rendszer (AES) 1. fázisa az alábbi vámeljárasokra és -folyamatokra terjed ki.

Kiviteli eljárás – Kiviteli és újrakiviteli árunyilatkozatok

- ✓ Normál/egyszerűsített vám-árunyilatkozatok
- ✓ központi vámkezelés kivitelkor
- ✓ Jövedéki termékek kivitele adófelfüggesztés keretében
- ✓ Kivittelt követő árutovábbítás
- ✓ Vám-árunyilatkozat benyújtása az áruk vám elé állítása előtt (előzetesen benyújtott vám-árunyilatkozat)
- ✓ Vám-árunyilatkozat módosítása
- ✓ Vám-árunyilatkozat érvénytelenítése
- ✓ Egyéb eljárások:
  - Kiléptetésspecifikus forgatókönyvek
  - Átírányítások
  - Keresési eljárás
  - Árumozgásra vonatkozó információk lekérdezése

Kilépési gyűjtő árunyilatkozat (EXS) – Újrakiviteli értesítés (REN)

- ✓ Kilépési gyűjtő árunyilatkozat (EXS)
- ✓ Újrakiviteli értesítés (REN)
- ✓ EXS – REN módosítása és érvénytelenítése
- ✓ Egyéb eljárások:
  - Kiléptetésspecifikus forgatókönyvek
  - Kilépési gyűjtő árunyilatkozat – átírányítások

Hatókörön kívül

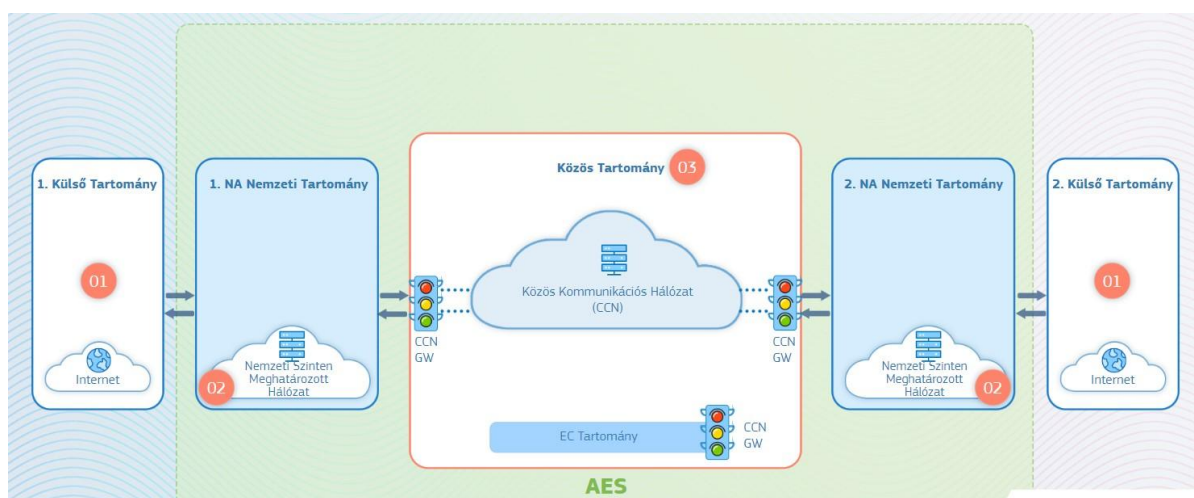
Az AES-rendszer 1. fázisának hatályán kívül eső következő folyamatok:

- ✓ Nyilatkozattevő nyilvántartásába való bejegyzés (EIDR)
- ✓ A meghallgatáshoz való jog
- ✓ Osztott szállítmányok / osztott kivitel
- ✓ A kiviteli árunyilatkozat módosítása a kivitelre történő átengedést követően
- ✓ A vám-árunyilatkozat utólagos benyújtása

A tagállamok ezeket az eljárásokat az igényeiknek megfelelően nemzeti szinten is kidolgozhatják.

3.2 Architektúra és Kommunikáció

Az Uniós Vámkódex koncepciója számos olyan kiviteli folyamatot vezet be, amelyek egy új rendszer és/vagy a meglévő nemzeti árunyilatkozat-kezelő feldolgozási rendszerek kiterjesztésével valósíthatók meg. Minden nemzeti közigazgatási szerv saját architektúrát határoz meg, amennyiben a nemzeti AES-alkalmazás megfelel a közös AES 1. fázisa specifikációinak.

Külső tartomány

A nemzeti közigazgatás és a gazdálkodók közötti hálózat- és információcsere.

Nemzeti tartomány

A nemzeti közigazgatások a saját **nemzeti hálózatukat** használják a vámhivatalaik és egyéb **nemzeti rendszerek**, például az NCTS és az EMCS közötti kommunikációhoz. Az ilyen hálózatok országonként eltérőek lehetnek.

Közös tartomány

A **Közös tartomány** a **zárt** és biztonságos hálózati platformra és az annak megfelelő infrastruktúrára utal, amely biztosítja az információcsere a nemzeti közigazgatások, valamint a nemzeti közigazgatások és a Bizottság között.

A Közös Tartomány a **közös kommunikációs hálózat/közös rendszerinterfész (CCN/CSI)** és más **központi szolgáltatásokból** (pl. CS/MIS), valamint az azok alapjául szolgáló infrastruktúrából áll.

3.3 Előnyök

Az automatizált kiviteli rendszer a következő **előnyöket** biztosítja:

- Biztosítja a kiviteli és kiléptetési alakiságok **teljes körű automatizálását** (beleértve az újrakivitel is).
- Támogatja az **új automatizált eljárásokat**, és további vámhivatali szerepköröket vezet be.

- Növeli a kiviteli és kiléptetési alakiságok **hatékonyságát** és eredményességét (beleértve az újrakivitel is).
- Naprakészé teszi a meglévő funkciókat, valamint új **funkciókkal** egészíti ki őket a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésének és a folyamatautomatizálás javítása érdekében, az UVK jogi szabályozásban előírtak szerint.
- Összehangolja az információcserét az Uniós Vámkódex, a FJA és a VA adatszolgáltatási követelményeivel, valamint az **európai uniós vámadatmodellel**.
- Kapcsolódási pontokat hoz létre más kapcsolódó informatikai rendszerekkel.

4 Kiviteli és újrakiviteli vám-árunyilatkozatok

4.1 Kivitel Normál Vám-Árunyilatkozattal

Amikor az **uniós árukat** kiviszik az Unió vámterületéről és **kiviteli eljárás alá vonják, kiviteli árunyilatkozatot** kell benyújtani a kiviteli vámhivatalnak az **automatizált kiviteli rendszerben (AES)**. Ez a kiviteli árunyilatkozat tartalmazza az áruk kiviteli eljárás alá vonásához szükséges adatokat. A rendszert olyan **újrakiviteli árunyilatkozatok benyújtására** is használják, amelyek célja nem uniós áruk kivitele az Unió vámterületéről, például átmeneti megőrzési vagy aktív feldolgozási eljárásként történő különleges eljárások lezárásához.

UVK, 162., 269. és 270. cikk, az FJA B. melléklete, VA

A portugáliai Lisszabonban székhellyel rendelkező gazdálkodó uniós árukat exportál Egyiptomba normál vám-árunyilatkozat használatával. Az áruk az Unió vámterületét a spanyolországi Cartagenában lévő vámhivatalon keresztül hagyják el. A gazdálkodó az AES-t használja a kiviteli eljárás alakiságainak elvégzésére.

Az alapértelmezett kiviteli eljárás menetének bemutatása normál vám-árunyilatkozattal.

1. lépés: A kiviteli árunyilatkozat benyújtása

A **nyilatkozattevő** (vagy a képviselője) **Kiviteli árunyilatkozat (IE515)** üzenetet küld az AES-rendszerben a székhelye szerinti lisszaboni kiviteli vámhivatalnak, és ezzel egyidejűleg **vám elé állítja az árukat** az említett hivatalnak.

2. lépés: A vám-árunyilatkozat ellenőrzése

Az AES **automatikus ellenőrzéseket** és érvényesítéseket hajt végre annak biztosítására, hogy a vám-árunyilatkozat **megfeleljen** a kiviteli vámeljárás alá vonásra vonatkozó követelményeknek.

Az AES a lisszaboni kiviteli vámhivatalban:

- a) **Érvényesíti a vám-árunyilatkozatot**
- b) Ellenőrzi, hogy minden **szükséges engedély** megvan-e és érvényes-e, valamint
- c) Ellenőrzi, hogy a kiviteli árunyilatkozatot **nem nyújtották-e be az áruk vám elé állítása előtt**
Ha a nyilatkozattevő által benyújtott kiviteli árunyilatkozatot érvényesnek találják, és az árukat a kiviteli árunyilatkozattal együtt mutatják be a lisszaboni kiviteli vámhivatalnak, a vámisztviselő **elfogadja** a vám-árunyilatkozatot.

3. lépés: A vám-árunyilatkozat elfogadása

A lisszaboni kiviteli vámhivatal AES-e a nyilatkozathoz **fő hivatkozási számot (Master Reference Number, MRN)** rendel, és a nyilatkozattevőt **Kiviteli MRN hozzárendelve (IE528)** üzenettel értesíti. A kiviteli árunyilatkozatot **elfogadják**.

4. lépés: Kockázatelemzés a kiviteli vámhivatalnál

A lisszaboni kiviteli vámhivatal AES-rendszere biztosítja, hogy a kiviteli árunyilatkozat elfogadását követően elkezdődjön a **kockázatelemzés**. Kapcsolódik a portugál **kockázatelemzési rendszerhez**, és kockázatelemzést kér.

5. lépés: A szállítmány ellenőrzése

A kockázatelemzési eredmények alapján a lisszaboni kiviteli vámhivatal eldönti, hogy **ellenőrzi-e** az árukat vagy sem.

Ha a vámisztviselő úgy dönt, hogy **ellenőrzi** a szállítmányt, akkor a nyilatkozattevőt egy **Exportellenőrzési határozatról szóló értesítés (IE560)** üzenettel értesítik. A vámisztviselő ellenőrzi a szállítmányt, és az ellenőrzés eredményeit nyilvántartásba veszi az AES-ben.

6. lépés: A szállítmány átengedése kivitelre

Amennyiben **nem végeznek ellenőrzést**, vagy az ellenőrzés eredményei kielégítőek, a szállítmányt **átengedik kivitelre**. Következésképpen a szállítmány **elhagyja** a lisszaboni kiviteli vámhivatalt, és a bejelentett cartagenai kilépési vámhivatalhoz szállítják.

7. lépés: A kiviteli vámhivatal elküldi az előzetes kiviteli jelentést (AER) a kilépési vámhivatalnak

A lisszaboni kiviteli vámhivatal AES-e elküldi az **Előzetes kiviteli jelentés (AER) (IE501)** üzenetet a cartagenai kilépési vámhivatalnak, és a **kivitelre történő átengedésről Kivitelre történő átengedés (IE529)** üzenettel tájékoztatja a nyilatkozattevőt. Ezen a ponton az AES megkezdi a **kilépési eredmények fogadására szolgáló időzítő** és az **áruk kiléptetését ellenőrző időzítő** rögzítését.

8. lépés: A kilépési vámhivatal érvényesíti az AER-t – kockázatelemzés

Az Előzetes kiviteli jelentés (AER) (IE501) üzenet kézhezvételét követően a cartagenai kilépési vámhivatal AES-e **jóváhagyja** a kapott üzenetet, és visszajelzést kér a **nemzeti kockázatelemzési rendszertől**.

A kockázatelemzés eredményei alapján a vámisztviselő eldöntheti, hogy szükség van-e az áruk ellenőrzésére az áruk megérkezése után kiléptetéskor.

9. lépés: Érkezési értesítés

A szállítmány **megérkezésekor** a cartagenai kilépési vámhivatalhoz a **kereskedő kilépéskor Érkezés a kilépésnél (IE507)** értesítést küld a cartagenai kilépési vámhivatalnak, és kéri, hogy az áruk **azonnal elhagyhassák** az Európai Unió vámterületét.

A kereskedő kilépéskor használhatja az **Érkezés a kilépésnél (IE507)** üzenetet, tájékoztatva a kilépési vámhivatalt a szállítmányra vonatkozó **eltérésekről és kiegészítő információkról**, mint például: árumérleg, csomagolás, szállítóeszközök, fuvarokmány és UCR az érkezéskor, a kilépési vámhivatal által történő megfontolás céljából.

10. lépés: A kilépési vámhivatal érvényesíti az érkezési értesítést

A cartagenai kilépési vámhivatal AES-rendszere ellenőrzi, hogy az érkezési értesítés **érvényes-e**, és hogy az AER **rendelkezésre áll-e**.

11. lépés: Az áruk kiléptetése

A cartagenai kilépési vámhivatal tisztviselője úgy dönt, **hogy nem végez semmilyen ellenőrzést** az árukon, és **engedélyezi az áruk kiléptetését**. Az AES ellenőrzi, hogy a kereskedő kilépéskor kérte-e az áruk **azonnali távozását**, és ezért **Kiléptetésre történő átengedés** (IE525) értesítést küld a kereskedőnek kilépéskor, bejelentve az átengedést. Az árukat átengedik, és azonnal elhagyhatják az Unió vámterületét.

12. lépés: Kilépési értesítés

Amikor a szállítmány **elhagyta** az Európai Unió vámterületét, a cartagenai kilépési vámhivatal AES-ben található kiléptetési nyilvántartásában a kereskedő kilépéskor **Kilépési értesítés** (IE590) üzenetet küld, **amelyben bejelenti**, hogy az áruk **kiléptek**. Ezt követően a cartagenai kilépési vámhivatal a lisszaboni kiviteli vámhivatalnak **Kilépés eredménye** (IE518) üzenetet küld, **amely megerősíti a szállítmány kiléptetését, beleértve a kiléptetés-ellenőrzés eredményeit is**.

13. lépés: Az AES-időzítők leállnak

A lisszaboni kiviteli vámhivatalnál a kiléptetési eredmények **beérkezésének határideje** ezen a ponton **megszűnik**. Az AES ellenőrzi, hogy a kilépés-ellenőrzés eredményei **kielégítőek-e** a lisszaboni kiviteli vámhivatalban, és a szállítmányt exportálják. Az áruk kiléptetésének igazolására vonatkozó **határidő** is **megszűnik**.

14. lépés: Kiviteli értesítés

A lisszaboni kiviteli vámhivatal **Kiviteli értesítéssel** (IE599) **értesíti** a nyilatkozattevőt arról, hogy a szállítmányt az Unió vámterületéről **kivitték**, és megad minden kiviteli adatot.

4.2 Kivitel Egyszerűsített Vám-Árunyilatkozattal

A nyilatkozattevő, amennyiben erre engedélyt kapott, **egyszerűsített vám-árunyilatkozatot** nyújthat be, amelyben kihagyja a kiviteli eljárásra vonatkozó rendelkezések alkalmazásához szükséges egyes adatokat. Ebben az esetben a nyilatkozattevőnek meghatározott időn belül **kiegészítő vám-árunyilatkozatot** kell benyújtania.

A **kiegészítő vám-árunyilatkozatot**, amely vagy a hiányzó adatokat, vagy a teljes adathalmazt tartalmazza (a tagállamok nemzeti döntésétől függően), az egyszerűsített vám-árunyilatkozat benyújtásának helyén, azaz a kiviteli vámhivatalnál (vagy CCE esetében a felügyelő hivatalnál) kell benyújtani. Az egyszerűsített nyilatkozatnak és a kiegészítő vám-árunyilatkozatnak együtt tartalmaznia kell a kiviteli eljáráshoz szükséges valamennyi adatot.

Az AES-ben a kiegészítő vám-árunyilatkozat akkor nyújtható be, ha a kiviteli művelet állapota az alábbiak egyike:

- kivitelre átengedett áruk
- átirányítás elfogadva
- kilépés-megerősítési kérelem alatt vagy
- kivitel megtörtént

UVK, 166. és 167. cikk; az FJA B. melléklete, VA

4.3 A Kiviteli Vámáru-Nyilatkozat Módosítása

A nyilatkozattevő számára kérelem esetén meg kell engedni, hogy a vám-árunyilatkozat egy vagy több adatát módosítsa, azt követően, hogy a nyilatkozatot a vámhatóság már elfogadta.

A módosítás nem eredményezheti, hogy a vám-árunyilatkozat az eredeti áruktól eltérő árukra vonatkozzon. Az AES-ben nem engedélyezett a vám-árunyilatkozat alábbi adatainak módosítása:

- Exportőr
- Képviselő

- Nyilatkozattevő
- Kiviteli vámhivatal
- Kilépési vámhivatal (bejelentett)
- Vám elé állítás helye szerinti vámhivatal (PCO), központi vámkezelés esetén
- MRN
- LRN
- Nyilatkozat típusa
- Kiegészítő nyilatkozattípus
- Biztonság

Feltételek

A vám-árunyilatkozat módosítása nem engedélyezett az alábbi esetekben:

- a vámhatóság tájékoztatta a nyilatkozattevőt arról, hogy meg kívánja vizsgálni az árut;
- a vámhatóság megállapította, hogy a vám-árunyilatkozat adatai helytelenek;
- a vámhatóság már átengedte az árut.

Az áru átengedése után

A vám-árunyilatkozat módosítása az áru **nemzeti szinten** történő átengedését követően, a nyilatkozattevő kérelmére és a vám-árunyilatkozat elfogadásától számított három éven belül engedélyezhető. Ez lehetővé teszi a nyilatkozattevő számára, hogy teljesítse az árukhoz az adott vámeljárást alá helyezésével kapcsolatos kötelezettségeit.

UVK, 173. cikk

4.4 A Kiviteli Vámáru-Nyilatkozat Érvénytelenítése

A kiviteli árunyilatkozat elfogadását követően előfordulhatnak olyan esetek, amikor a nyilatkozattevő kérheti ezen kiviteli árunyilatkozat érvénytelenítését. A kiviteli vámhivatal kezeli a következők által kezdeményezett valamennyi vámárunyilatkozat-érvénytelenítést:

- a nyilatkozattevő vagy
- a kiviteli vámhivatal vámtisztviselője.

A kiviteli árunyilatkozat érvénytelenítése kezdeményezhető:

- A nyilatkozattevő által az áruk kivitelre történő átengedése előtt
- A kiviteli vámhivatal vámtisztviselője által
- A nyilatkozattevő által az áruk kivitelre történő átengedése után

UVK, 174. cikk, FJA, 148. és 248. cikk

4.5 Kivitel Előzetesen Benyújtott Vám-Árunyilatkozattal

A nyilatkozattevő **előzetesen** nyújthat be vám-árunyilatkozatot, mielőtt az árukat várhatóan vám elé állítja a vámhatóságnál: ez az **előzetesen** benyújtott vám-árunyilatkozat.

Az előzetesen benyújtott vám-árunyilatkozat nem feltétlenül tartalmazza az áruk **helyét** és/vagy az indulási **szállítmányozó módot** vagy a **szállítóeszközt**; megtörténhet, hogy a nyilatkozattevőnek nincs tudomása ezen adatelemekről az előzetesen benyújtott vám-árunyilatkozat benyújtásakor.

Az előzetesen benyújtott vám-árunyilatkozat az elfogadásig (az MRN kiadása) **nem bír joghatással**. Ilyen esetekben az árukat az előzetes vám-árunyilatkozat benyújtásától számított **30 napon** belül vám elé kell állítani. A határidőnek **az áruk vám elé állítása nélküli túllépése** esetén a vám-árunyilatkozat **be nem nyújtottnak minősül**.

UVK, 171. cikk, FJA, 227. cikk, a VA 24. cikkének (3) bekezdése

4.6 Központi Vámkezelés Kivitelkor

A **központi vámkezelés kivitelkor** az Unió Vámkódex által bevezetett egyszerűsítés, amely lehetővé teszi az AEO-státusszal rendelkező gazdálkodók számára, hogy a kiviteli árunyilatkozatot a letelepedésük helye szerint illetékes **vámhivatalnál nyújtsák be** (felügyelő vámhivatal – SCO), míg az

árakat egy másik tagállamban található másik vámhivatalnál (vám elé állítás helye szerinti vámhivatal – PCO) mutatják be.

Szabványos, egyszerűsített vagy előzetesen benyújtott vám-árunyilatkozat esetén lehetséges a központi vámkezelés.

UVK, 179. cikk, FJA, 149. cikk, VA, 229–232. cikk

4.7 Jövedéki Termékek Kivitele Adófelfüggesztés Keretében

A **jövedékitermék-szállítási és -felügyeleti rendszer (EMCS)** által kezdeményezett **jövedéki árumozgás** kivitelt eredményezhet, azaz a jövedéki termékek adófelfüggesztés mellett olyan helyre szállíthatók, ahonnan a jövedéki termékeket az Unió vámterületén kívülre exportálják.

A **jövedékitermék-szállítási és -felügyeleti rendszer (EMCS)** az adófelfüggesztési eljárás keretében mozgatott **jövedéki termékek EU-n belüli nyomon követésére** szolgáló számítógépes rendszer. Valós időben rögzíti azon **alkohol-, dohány- és energiatermékek** mozgását, amelyekre jövedéki adót kell fizetni.

Az EMCS-rendszerben a jövedéki termékek szállítását minden szakaszban egy **elektronikus adminisztratív okmány (e-AD)** dokumentálja.

A feladási hely szerinti tagállam (MSA) (amennyiben az árukat EMCS-ben jelentették be) és a kiviteli vámhivatal közötti kommunikációt az **AES** és az **EMCS** közötti üzenetek **finomhangolása** könnyíti meg a jobb koordináció biztosítása érdekében.

Az AES és az EMCS közötti interfész csak az adófelfüggesztéssel exportált jövedéki termékekre vonatkozó forgatókönyveket fedi le, ahol a kiviteli hivatal és a kiviteli tagállami hatóság **ugyanabban** az országban található.

UVK, a 3. cikk a) pontja; 47. és 280. cikk; (EU) 2020/262 tanácsi irányelv, 21. és 25. cikk

4.8 Kivittelt Követő Árutovábbítás

Azokban az esetekben, amikor a **kiviteli** műveletet **árutovábbítási** eljárás követi, az AES rendszer kapcsolódik az **új számítógépesített árutovábbítási rendszerhez (NCTS)**.

Külső árutovábbítás (T1)

A külső árutovábbítás (T1) **általában a nem uniós árukra alkalmazandó.**

A külső árutovábbítási eljárás keretében főleg nem uniós árukat úgy lehet szállítani az Unió vámterületének egyik pontjáról a másikra, hogy közben a vámok és más terhek **felfüggesztésre** kerülnek.

Ha az uniós árukat jövedékiadó-felfüggesztési megállapodás keretében exportálják, és ezt árutovábbítási eljárás követheti, a vámtartozás megfelelő védelme érdekében (az árutovábbítási biztosítékon keresztül) külső árutovábbítást alkalmaznak.

Abban az esetben, ha az árukat a kivitellel átengedést követően külső árutovábbítási eljárás alá vonják, a **kilépési vámhivatal** az árutovábbítási művelet **indító vámhivatala**.

Belső árutovábbítás (T2)

A belső árutovábbítás (T2) az **uniós árukra** alkalmazandó.

A belső árutovábbítási eljárás lehetővé teszi a gazdálkodó számára, hogy az árukat ideiglenesen kivigye és újra behozza az Unió vámterületére úgy, hogy **megőrzi** uniós státusukat.

Abban az esetben, ha az árukat a kivitellel átengedést követően belső árutovábbítási eljárás alá vonják, a **kilépési vámhivatal** lesz az **indító vámhivatal**, amennyiben a rendeltetési vámhivatal:

- egy egységes árutovábbítási országban van, vagy
- az Unió vámterületének határán található, és az áruk elhagyják ezt a vámterületet, azt követően, hogy áthaladtak egy, az Unió vámterületén kívüli országon vagy területen.

Az AES és az új számítógépesített árutovábbítási rendszer (NCTS) közötti kommunikáció és információcsere a nemzeti tartományban történik.

FJA, 189. cikk (4) bekezdése, VA, 329. cikk (5), (6) bekezdése, valamint a (7) bekezdés a) pontja; a 333. cikk (2) bekezdésének b) és c) pontja

5 Egyéb eljárások

5.1 Árumozgásra Vonatkozó Információk Lekérdezése

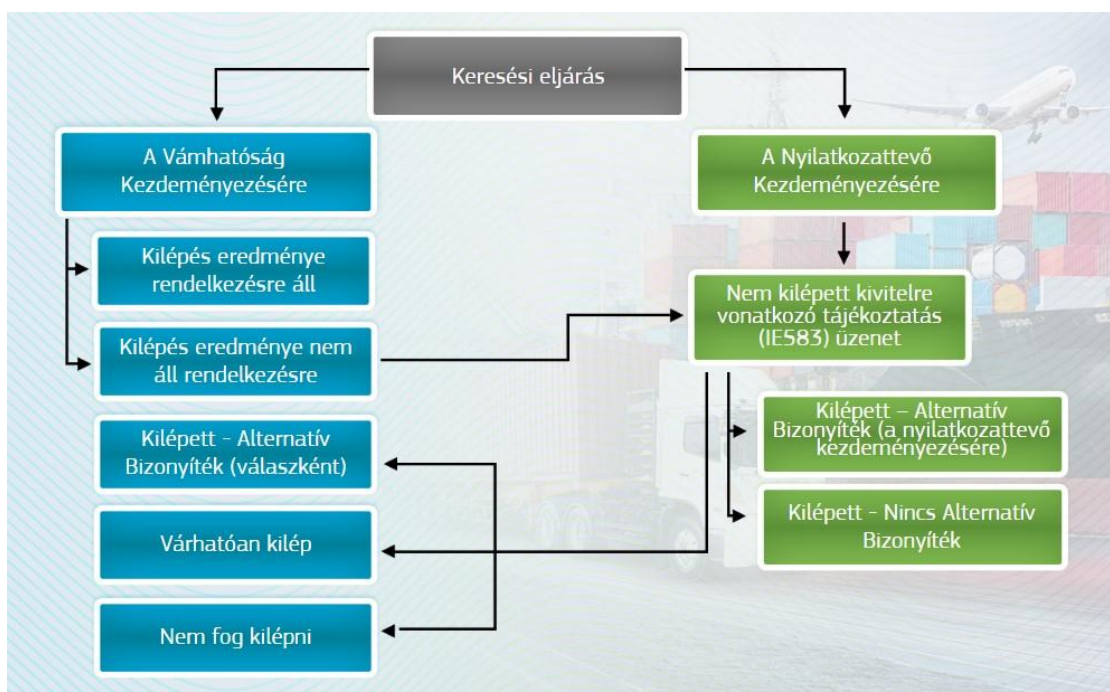
Az **állapot-ellenőrzési mechanizmus általános jellegű**, és a kiviteli árunyilatkozat **elfogadását** követően bármikor használható.

Az **állapotlekérési/válaszadási** mechanizmust a **vámhivatal** vagy az **AES** is kezdeményezheti. A kérelmező vámhivatal az **Állapotlekérés (IE594)** üzenetet használja arra, hogy a kilépési vámhivataltól lekérje egy kiviteli művelet állapotát.

A kilépési vámhivatal **Állapotválasz (IE595)** üzenettel válaszol, mely tartalmazza az adott vámhivatalnál rendelkezésre álló legfrissebb információkat, beleértve a nemzeti eltérés esetét is.

5.2 Keresési Eljárás

A keresési eljárás megindítható annak érdekében, hogy a kiviteli vámhivatal az áruk kivitelre történő átengedése után igazolja az áruk kilépését. A keresési eljárást a vámhatóság vagy a nyilatkozattevő indíthatja meg.

A vámhatóság kezdeményezésére

Abban az esetben, ha a kivitelre történő átengedéstől számított **90 napos** határidő **lejárt**, és a kiviteli vámhivatalhoz **nem** érkezett **Kilépési eredmények (IE518)** üzenet, a kiviteli vámhivatal **információt kér** a kilépési vámhivataltól. Ha a szállítmányt **kiléptetik**, vagy az **árut nem engedik kilépni**, a kilépési eredmények a kilépési vámhivatalnál lesznek elérhetők.

A kiviteli vámhivatal kezdeményezi az **állapotlekérési/válaszadási (IE594/IE595)** mechanizmust annak érdekében, hogy a kilépési vámhivatalnál azonosítsa a kiviteli művelet állapotát.

A nyilatkozattevő kezdeményezésére

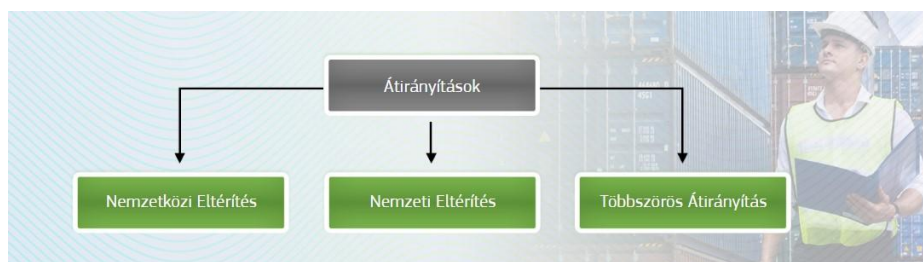
A nyilatkozattevő saját kezdeményezésére tájékoztatást adhat a kiviteli műveletről a **Nem kilépett kivitelre vonatkozó tájékoztatás** üzenet (IE583) küldésével.

Ebben az esetben a kiviteli vámhivatal kezdeményezi az **állapotlekérési/válaszadási (IE594/IE595)** mechanizmust annak érdekében, hogy a kilépési vámhivatalnál azonosítsa a kiviteli művelet állapotát.

5.3 Átírányítások

Eltérítés akkor következik be, ha az árukat a nyilatkozaton szereplőtől eltérő kilépési vámhivatalnál állítják vám elé. Az eltérítés lehet nemzetközi vagy nemzeti.

VA, a 331. cikk (2) bekezdése

Nemzetközi eltérítés

Nemzetközi eltérítésre akkor kerül sor, ha az árukat a bejelentettől eltérő (tényleges) kilépési vámhivatalban állítják vám elé, amely egy másik országban található, mint a (bejelentett) kilépési vámhivatal.

Nemzeti eltérítés

Nemzeti eltérítésre akkor kerül sor, ha az árukat egy olyan (tényleges) kilépési vámhivatalban állítják vám elé, amely **ugyanabban** az országban található, mint a (bejelentett) kilépési vámhivatal. Ebben az esetben a (tényleges) kilépési vámhivatal **nemzeti szinten** lekéri az AER-adatokat, mivel a szállításra vonatkozó információk már **rendelkezésre állnak** a nemzeti rendszerben. A kiviteli vámhivatalhoz **nem küldenek AER-kérelmet**.

Többszörös átírányítás

Többszörös átírányításra kerül sor abban az esetben, ha a szállítmányt először **több kilépési** vámhivatalhoz irányítják át ugyanabban a tagállamban vagy különböző tagállamokban, mielőtt kilépnének az **utolsó (tényleges) kilépési vámhivatalból**, amely lehet az **eredetileg bejelentett kilépési vámhivatal** vagy egy másik kilépési vámhivatal.

5.4 Kivitel Tárolás Után

Ha a kilépési vámhivatalhoz „Érkezés a kilépésnél” üzenettel érkezett érkezési értesítés azt jelzi, hogy az árukat a kilépés előtt tárolni fogják; a kilépési vámhivatal, miután elvégezte az árumozgással kapcsolatos kilépési alakiságokat, és ha a szállítmányt kilépésre átengedik, a „Kilépési átengedési értesítés” üzenettel tájékoztatja a kereskedőt arról, hogy engedélyezett az áruk tárolása azok kilépése előtt.

Azonnali távozás (nincs tárolás)

az esetben, ha az árukat azonnali távozásra engedik át, a kereskedőt kilépéskor az áruk átengedésekor egy **Kilépési átengedési értesítés** (IE525) üzenettel tájékoztatják. Amikor a szállítmány elhagyta az Unió vámterületét, a kereskedő kilépéskor **Kilépési értesítés** (IE590) üzenettel értesíti a kilépési vámhivatalt.

Tárolás kivitel előtt

Abban az esetben, ha az **Érkezés a kilépésnél** (IE507) üzenet azt jelzi, hogy az árukat a kilépés előtt tárolni kell (azaz az árukat tárolás céljából visszatartják), a kereskedő kilépéskor **Kilépési átengedési értesítés** (IE525) üzenetet kap, amely megerősíti, hogy engedélyezik az áruk tárolását kivitel előtt. A tárolásra visszatartott áruk kilépési folyamatát a kereskedő kilépéskor a **Manifest bemutatása** (IE547) üzenet benyújtásával indítja el. A rakományjegyzék felsorolja a megfelelő MRN kiviteli művelethez tartozó összes olyan tárolt árut, amelyet az Európai Unió vámterületéről egy adott szállítási móddal kívánnak kivinni.

Tárolás több rakományjegyzékkel

Abban az esetben, ha az **Érkezés a kilépésnél** (IE507) üzenet azt jelzi, hogy az árukat a kilépés előtt tárolni kell (azaz az árukat tárolás céljából visszatartják), a kereskedő kilépéskor **Kilépési átengedési értesítés** (IE525) üzenetet kap, amely megerősíti, hogy engedélyezik az áruk tárolását kivitel előtt. A tárolásra visszatartott áruk kilépési folyamatát a kereskedő kilépéskor a **Manifest bemutatása** (IE547) üzenet benyújtásával indítja el. Megtörténhet, hogy a rakományjegyzék a megfelelő MRN-hez tartozó tárolt termékeknek csak egy részére terjed ki, amelyeket ki kívánnak vinni az Unió vámterületéről.

Egy második (vagy több) rakományjegyzék (IE547, IE548, IE590) lefedheti a tárolt szállítmány fennmaradó árutételeinek (vagy azok egy részének) sikeres kilépését egészen addig a pontig, amíg az összes tárolt tétel kilépése meg nem történik.

6 Kilépési gyűjtő árunyilatkozat (EXS) – Újrakiviteli értesítés (REN)

6.1 Kilépési Gyűjtő Árunyilatkozat (EXS)

Az Unió vámterületéről kivinni kívánt áruk esetében **indulás előtti árunyilatkozatot kell kiállítani**, amely tartalmazza a biztonsági és védelmi célú **kockázatelemzéshez szükséges adatokat**.

Ha az indulás előtti árunyilatkozatot nem nyújtják be kiviteli vagy újrakiviteli árunyilatkozat formájában a kiviteli vámhivatalhoz, akkor **kilépési gyűjtő árunyilatkozat** (EXS) formájában kell benyújtani a kilépési vámhivatalhoz.

Általános szabály, hogy az EXS-t a fuvarozónak a kilépési vámhivatalnál kell benyújtania, és ezért nincs kommunikáció betervezve a különböző vámhivatalok között. Az EXS benyújtásához és feldolgozásához használt informatikai rendszereket az egyes tagállamok nemzeti szinten fejlesztik és helyezik üzembe.

A kilépési vámhivataltól eltérő vámhivatalnál benyújtott kilépési gyűjtő árunyilatkozatok (EXS)

A vámhatóságok engedélyezhetik, hogy a kilépési gyűjtő árunyilatkozatokat a kilépési vámhivataltól eltérő vámhivatalnál nyújtsák be, feltéve, hogy ez a benyújtási vámhivatal azonnal továbbítja az EXS-t a kilépési vámhivatalnak. A benyújtási vámhivatal és a gazdálkodó között nincs további kommunikáció.

UVK, 271. cikk (1) bekezdése, FJA, 245. cikk, B. melléklet, VA

6.2 Újrakiviteli Értesítés (REN)

Újrakiviteli értesítést kell benyújtani a kilépési vámhivatalnál, amennyiben a vámszabad területi eljárás alá vont vagy átmeneti megőrzés alatt álló nem uniós árukat kiviszik az Unió vámterületéről, és mentesülnek a kilépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtásának kötelezettsége alól.

Az újrakiviteli értesítésnek tartalmaznia kell a vámszabad területi eljárás **lezárásához** vagy az átmeneti megőrzés befejezéséhez szükséges **adatokat**.

UVK, 274–276. cikk, FJA, a 245 cikk (2) bekezdésének e) pontja, VA, 343. és 344. cikk

6.3 EXS – REN módosítása

A nyilatkozattevő számára ilyen irányú kérelem esetén megengedhető, hogy a **kilépési gyűjtő árunyilatkozat** vagy az **újrakiviteli értesítés** benyújtását követően **egy vagy több adatát** módosítsa.

Feltételek

A kilépési gyűjtő árunyilatkozat vagy az újrakiviteli értesítés a következő esetekben nem módosítható:

- a) a vámhatóság értesítette a kilépési gyűjtő árunyilatkozatot vagy az újrakiviteli értesítést benyújtó személyt arról, hogy szándékában áll megvizsgálni az árut;
- b) a vámhatóság megállapította, hogy a kilépési gyűjtő árunyilatkozat vagy az újrakiviteli értesítés egy vagy több adata pontatlan vagy hiányos;
- c) a vámhatóság már engedélyezte az áru kilépésre történő átengedését.

UVK, a) 272. cikk (1) bekezdése és a 275. cikk (1) bekezdése

6.4 EXS – REN érvénytelenítése

Amennyiben azokat az árukat, amelyekre vonatkozóan kilépési gyűjtő árunyilatkozatot vagy újrakiviteli értesítést nyújtottak be, nem viszik ki az Unió vámterületéről, a vámhatóságnak az alábbi esetekben haladéktalanul érvénytelenítenie kell az említett nyilatkozatot vagy értesítést:

- a) a nyilatkozattevő kérelmére; vagy
- b) a nyilatkozat benyújtásától számított 150 nap elteltével.

UVK, a) 272. cikk (2) bekezdése és a 275. cikk (2) bekezdése

Ne feledje, ez mindössze a tanfolyam által átadni kívánt legfontosabb információk rövid és érthető összefoglalása. Kizárólag az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett uniós szabályozás tekintendő hiteles forrásnak. A Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget a képzéssel kapcsolatban.

